

[Aksel Larsen.]

under ganske andre forhold end dem, dommerudvalget har været i stand til at anvende.

Så meget om dommerudvalget, dets kompetence og resultatet af dets arbejde, som jeg ikke kan anse for at være tilfredsstillende. Men så er det, at jeg må gentage: der findes kun én instans, som kan bedømme det, der i øjeblikket er det væsentlige i denne sag, nemlig ministerens ansvar over for folketinget, og eventuelt foretage sådanne undersøgelser, at det derefter kan afgøres, om andre retsinstanser skal tage sagen op til behandling under anvendelse af bl. a. de straffelovsparagraffer, som den højtærede justitsminister har nævnt, eller eventuelt andre paragraffer.

Det er nemlig sådan, at rigsretten er overordentlig frit stillet med hensyn til, hvordan den vil arbejde. Der står bl. a. i § 20 i rigsretsloven, at anklageren tilvejebringer så vidt gørligt de fornødne bevisligheder, forbereder den bevisførelse, der skal finde sted under domsforhandlingen, og gør indstilling til rigsretten om de foreløbige undersøgelses-handlinger, han anser for nødvendige. Jeg kan kun forstå dette sådan, at så har rigsretten myndighed til at beordre undersøgelser foretaget ved hjælp af andre instanser, f. eks. Københavns byret, eventuelt et undersøgelseskammer, og jeg tror, at hvis et undersøgelseskammer ved Københavns byret kom i gang med denne sag, ville man få adskillig mere klarhed, end vi har på nuværende tidspunkt.

Jeg er ikke ude på menneskejagt, jeg er ikke ude på at få nogen dømt eller straffet; det gør ikke den skete ulykke usket. Men der er så meget, der er uklart, som jeg synes vi må have klaret, og hvis vi ikke på anden måde kan få afgjort, om minister Kjærbøl var i god tro, da han besvarede Augo Lynges spørgsmål, eller om han ikke var i god tro, så mener jeg, at man må foretage disse undersøgelser. Jeg vil ikke benægte, at der kan være mulighed for, at det kan føre til, at man så vil gøre strafansvar gældende mod forskellige, men derom ved jeg intet.

Ja, jeg kan slutte med dette, men jeg vil endnu en gang betone: det, det drejer sig om for folketinget, er, at folketinget ubestrideligt er blevet vildledt, og det kan folketinget ikke finde sig i.

Jeg beklager, at minister Kjærbøl ikke

selv har bedt om rigsretsundersøgelse; han kan ikke selv ordinere det, men han kan bede om det, og så kan regeringen beslutte det. Jeg beklager, at regeringen ikke har taget hensyn til mit forslag om, at regeringen skulle træffe beslutning om rigsretsundersøgelse — så havde vi undgået hele denne debat — men det har regeringen ikke villet, og derfor har jeg været nødt til at stille mit forslag her i folketinget.

Endelig vil jeg gerne citere noget af det, jeg sagde i min tale ved fremsættelsen af mit forslag til folketingsbeslutning — det var den 20. oktober i år, og det står sp. 71 —:

„Hvis det ikke drejede sig om en sag, hvor folketinget er blevet vildledt ved en ansvarlig ministers redegørelse i tinget og altså om en ministers embedsførelse, kunne sagen formentlig henvises til en almindelig domstols undersøgelse og eventuelle pådømmelse. Men dette er ikke muligt, når det drejer sig om ministeransvarlighed. Det er heller ikke en sag, der egner sig til undersøgelse og afgørelse ved en folketingsdebat, eventuelt forbundet med udvalgsbehandling.“

Jeg sagde endvidere, at

„hvor høje tanker man end kan have om folketinget, bør der ikke kunne rejses mistanke om, at partipolitiske hensyn vejede til, når ansvarets vægt skulle fordeles. Derfor er der kun én instans, denne sag kan og bør henvises til, nemlig rigsretten.“

Jeg anbefaler mit forslag til folketingsbeslutning til vedtagelse i det høje ting.

Edel Saunte: Danskere plejer at være stolte af, at deres land er en retsstat, der anerkender de gældende strafferetlige principper, som må overholdes i den enkelte konkrete sag, omend denne sag er rettet mod en politisk modstander, ja, selv mod en minister.

Jeg vil gerne i denne tragiske sag have lov til at nævne nogle af disse principper, der er og altid har været den nødvendige forudsætning for, at et land med rette kan smykke sig med titlen: et samfund, der hviler på rettens grundlag.

Som det første vil jeg gerne nævne romernes gamle, men stadig gyldige og væsentlige regel: nulla poena sine lege, ingen straf uden lov.